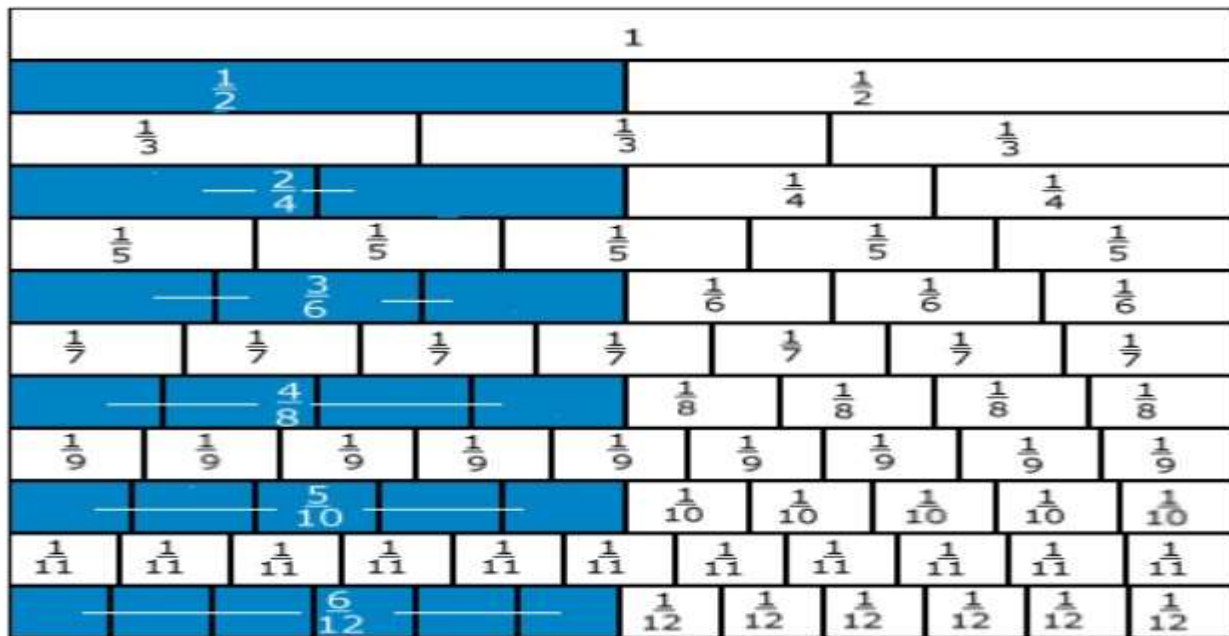

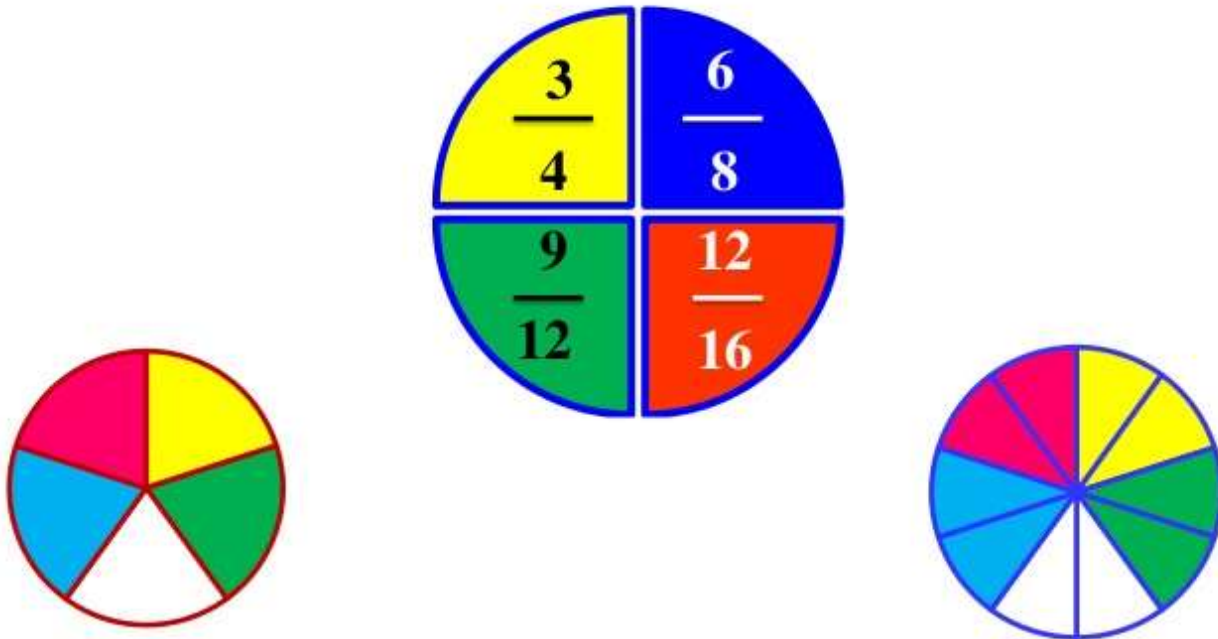
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΚΛΑΣΜΑΤΑ

Ισοδύναμα κλάσματα

Ισοδύναμα κλάσματα

Ποια κλάσματα λέγονται ισοδύναμα

- Δύο κλάσματα λέγονται **ισοδύναμα** ή **ίσα** όταν εκφράζουν το **ίδιο μέρος του όλου**.

$$\text{Πχ } \frac{3}{4} = \frac{6}{9}$$

Έλεγχος ισοδυνάμων κλασμάτων

- Ελέγχουμε αν δυο κλάσματα είναι ισοδύναμα **πολλαπλασιάζοντας «χιαστί» τους όρους τους**, οπότε τα δυο **γινόμενα** που προκύπτουν είναι **ίσα** μεταξύ τους. Άρα και τα **κλάσματα** τότε θα είναι **ισοδύναμα** μεταξύ τους

$$\text{Πχ } \frac{4}{7} \overset{\nearrow}{\underset{\searrow}{\times}} \frac{12}{21} \Leftrightarrow 4 \cdot 21 = 7 \cdot 12 \Leftrightarrow 84 = 84$$

Επομένως $\frac{4}{7} = \frac{12}{21}$, είναι ισοδύναμα

1ος τρόπος κατασκευής ισοδύναμων κλασμάτων

- Πολλαπλασιάζουμε τους όρους του κλάσματος (αριθμητή και παρονομαστή) με τον ίδιο φυσικό αριθμό. Προκύπτει ένα ισοδύναμο με το αρχικό κλάσμα.

$$\text{Πχ } \frac{3}{8} \Rightarrow \frac{3 \cdot 5}{8 \cdot 5} = \frac{15}{40}$$

Δημιουργία ισοδύναμων κλασμάτων με πολλαπλασιασμό.

Για να δημιουργήσω ισοδύναμα κλάσματα **πολλαπλασιάζω** ή **διαιρώ**, τον αριθμητή και τον παρονομαστή του κλάσματος με τον ίδιο αριθμό.

Παράδειγμα: Για να δημιουργήσω **ισοδύναμα** κλάσματα με το $\frac{3}{5}$

Πολλαπλασιάζω τον αριθμητή και τον παρονομαστή με το 2.

$$3 \times 2$$

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{6}{10}$$

$$5 \times 2$$

Πολλαπλασιάζω τον αριθμητή και τον παρονομαστή με το 3.

$$3 \times 3$$

$$\frac{9}{15}$$

$$5 \times 3$$

Πολλαπλασιάζω τον αριθμητή και τον παρονομαστή με το 4.

$$3 \times 4$$

$$\frac{12}{20}$$

$$5 \times 4$$

Πολλαπλασιάζω τον αριθμητή και τον παρονομαστή με το 5.

$$3 \times 5$$

$$\frac{15}{25}$$

$$5 \times 5$$

Τα κλάσματα που δημιούργησα

Είναι **ισοδύναμα**.

$$\frac{3}{5} = \frac{6}{10} = \frac{9}{15} = \frac{12}{20} = \frac{15}{25}$$

2ος τρόπος κατασκευής ισοδύναμων κλασμάτων

- Διαιρούμε τους όρους του κλάσματος με τον ίδιο φυσικό αριθμό. Προκύπτει ένα νέο ισοδύναμο κλάσμα

$$\text{Πχ } \frac{8}{28} \Rightarrow \frac{8:4}{28:4} = \frac{2}{7}$$

- Αυτή η τεχνική λέγεται απλοποίηση κλάσματος

Δημιουργία ισοδύναμων κλασμάτων με διαίρεση. Ανάγωγα κλάσματα.

Η δημιουργία ισοδύναμων κλασμάτων με **διαίρεση**, ονομάζεται **απλοποίηση**.

Παράδειγμα: Για να δημιουργήσω **ισοδύναμα** κλάσματα με το

$$\frac{24}{40}$$

Διαιρώ τον αριθμητή και τον παρονομαστή με το 2.

Διαιρώ τον αριθμητή και τον παρονομαστή με το 4.

Διαιρώ τον αριθμητή και τον παρονομαστή με το 8.

$$\frac{24}{40} \div 2$$

$$\frac{24}{40} \div 4$$

$$\frac{24}{40} \div 8$$

$$\frac{24}{40}$$

$$\frac{12}{20}$$

$$\frac{6}{10}$$

$$\frac{3}{5}$$

Το κλάσμα $\frac{3}{5}$

$$\frac{40}{40} \div 2$$

$$\frac{40}{40} \div 4$$

$$\frac{40}{40} \div 8$$

Δεν απλοποιείται περισσότερο. Τα κλάσματα που δεν απλοποιούνται περισσότερο λέγονται **ανάγωγα**.

Τα κλάσματα που δημιούργησα

Είναι **ισοδύναμα**.

$$\frac{24}{40} = \frac{12}{20} = \frac{6}{10} = \frac{3}{5}$$

Ανάγωγα κλάσματα

- Ένα κλάσμα που δεν μπορεί να απλοποιηθεί, γιατί δεν υπάρχει άλλος αριθμός εκτός από το 1, που να είναι κοινός διαιρέτης του αριθμητή και του παρονομαστή, λέγεται **ανάγωγο**.

Πχ το κλάσμα $\frac{2}{7}$ είναι ανάγωγο (δεν

υπάρχει κοινός διαιρέτης του 2 και του 7)